

Consideracions de la Comissió de Deontologia del COMB sobre la targeta sanitària individual (TSI) Cuida'm

Amb ocasió de la prova pilot de la nova TSI *Cuida'm* propiciada per el CatSalut i a petició del Grup d'Ètica de la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFiC), la Comissió de Deontologia vol fer públiques les següents consideracions:

1) Els objectius d'aquesta targeta, segons la instrucció 15/2012 del CatSalut, són :

1.1 Millorar l'atenció donant una assistència més adequada a les necessitats específiques que requereixen persones amb especials dificultats que es detallaran tot seguit.

1.2. Facilitar la relació amb els professionals, als quals ajuda en la seva tasca assistencial, i contribuir a una comunicació més fluïda i precisa amb les persones i amb els seus familiars o cuidadors.

1.3. Facilitar l'acompanyament del pacient per part dels familiars o cuidadors a les visites, l'atenció urgent, les proves diagnòstiques i els trasllats en ambulàncies, sempre que ho permeti la situació clínica.

1.4. Facilitar-los que puguin seguir de manera correcta les indicacions, els tractaments i les actuacions prescrits pels professionals.

2) Poden disposar de la TSI *Cuida'm* les persones assegurades del CatSalut, de qualsevol edat que **necessiten l'acompanyament d'un cuidador** en els seus contactes assistencials i amb algun dels següents diagnòstics:

- a) demència amb nivell d'afectació cognitiu moderat,
- b) GDS a partir de 4;
- c) discapacitat intel·lectual greu i profunda;
- d) discapacitat intel·lectual lleu o moderada amb trastorns de conducta;
- e) trastorns de l'espectre autista;
- f) dany cerebral.

Per sol·licitar-la cal l'autorització de la persona o, si escau, del seu representant, familiar o tutor.

3) Entre altres, les actuacions concretes de què poden gaudir les persones amb la TSI *Cuida'm* hi ha:

- a) prioritat en l'accessibilitat al sistema, com ara disminuir demores a les sales d'espera;
- b) facilitats per a l'acompanyament al pacient en zones d'urgències o d'activitats diagnòstiques;
- c) flexibilitat en el temps dedicat a la consulta amb la previsió d'un espai i un temps específics;
- d) facilitats en l'acompanyament permanent en els ingressos hospitalaris;
- e) facilitat d'accés a l'hospital de referència en demandes urgents del Servei d'Emergències Mèdiques;
- f) atenció especial en el transport sanitari i acompanyament.

Ara bé, la targeta no comporta cap modificació en relació amb el reconeixement del dret a l'atenció sanitària del CatSalut, ni respecte el nivell de cobertura i, no atorga cap tipus de dret addicional.

4) Sembla, doncs, que la targeta pretén millorar l'accessibilitat als serveis assistencials de les persones amb una severa dependència que necessiten un cuidador que els acompanyi. La iniciativa respon a la demanda dels familiars i cuidadors que volen ser reconeguts en aquesta funció. Es tractaria d'evitar actuacions massa rígides en àmbits poc familiaritzats amb les característiques d'aquestes persones malaltes i que poden causar perjudicis com el neguit i l'angoixa de veure's privats de la companyia del familiar o del seu cuidador/a en un medi desconegut.

5) La bondat de la intenció d'aquesta iniciativa no és qüestionable però no per aquest reconeixement, la seva implantació deixa de suscitar alguns dubtes entre els professionals sobre la seva efectivitat, equitat i confidencialitat. Que els professionals es plantegin aquests interrogants ha de ser vist com una prova de la seva motivació, competència professional i compromís social. És per aquest motiu que aquesta Comissió reconeix i agraeix la reflexió del Grup d'Ètica de la CAMFiC amb independència de coincidir o no amb les seves conclusions. La seva anàlisi i parer són a l'inici d'aquestes consideracions que no pretenen altra cosa que contribuir al debat sobre la pertinença i adequació d'una iniciativa, la targeta *Cuida'm*, als principis d'equitat i eficiència que regeixen el nostre sistema sanitari.

6) La introducció de la nova targeta reobre el vell debat sobre la utilització de la TSI convencional per vehicular la informació clínica rellevant del titular. Cal considerar que en el futur podrien proliferar iniciatives adreçades a identificar pacients de risc o més vulnerables i, davant d'aquesta possibilitat, cal pensar si realment serien necessàries una varietat de targetes o cal aprofitar l'actual per incloure-hi la informació pertinent. Una de les possibles utilitats d'aquesta darrera opció seria que la persona titular de la targeta i de la informació corresponent o el seu representant, podrien decidir amb qui compartir la informació d'acord amb l'assistència sol·licitada. Aquest procediment garanteix el respecte a la confidencialitat.

7) Encara que la disponibilitat de la targeta *Cuida'm* no atorga cap dret addicional ni modifica el nivell de cobertura, sí que suposa una discriminació positiva en l'accessibilitat i en el tracte. Les mesures que contribueixen a pal·liar les dificultats en l'accessibilitat als serveis assistencials que poden patir les persones malaltes per la pèrdua o disminució de les seves funcions i capacitats han de ser considerades com a justes, en tan que pretenen corregir aquestes desigualtats. No hi ha cap mena de dubte que les persones beneficiàries de la targeta *Cuida'm* són mereixedores d'aquest tracte diferencial però hi han més persones amb una major o igual necessitat d'atenció preferent com són les que pateixen una malaltia crònica avançada amb deteriorament físic o cognitiu de manera progressiva o com a conseqüència d'una complicació aguda. Cal habilitar procediments que permetin agilitzar l'accessibilitat a l'assistència també d'aquestes persones amb independència del tipus de malaltia.

8) I per últim, pensem que la titularitat i utilització de la targeta no suposen una vulneració del dret a la confidencialitat. Aquest dret obliga a no desvetllar allò íntim que ha estat revelat per la confidència o al que s'ha tingut accés per la proximitat a la persona malalta. Entenem que la condició de dependència no és una condició íntima ja que es manifesta pel fet de necessitar un acompanyant en els actes assistencials, requisit imprescindible per sol·licitar la targeta. A més, el fet inqüestionable de que la sol·licitud sigui voluntària deixa a la consideració de la persona malalta o el seu familiar o representant la ponderació de les avantatges o inconvenients de disposar de la mateixa.